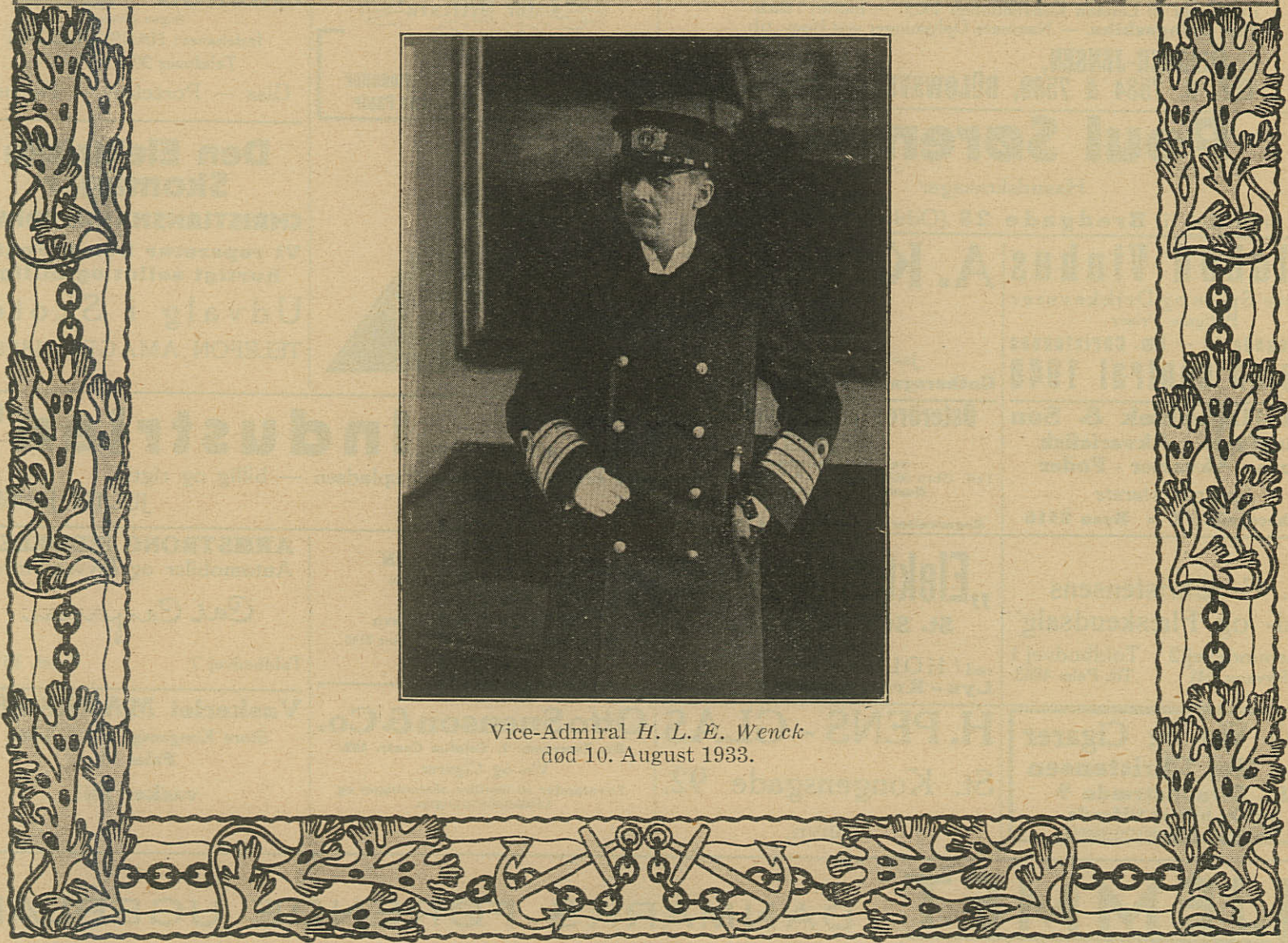

Under Dannebrog

Chr. Benjamin Øster

Vice-Admiral H. L. E. Wenck
død 10. August 1933.

**Aktieselskabet
BOFORS' NOBELKRUT**

Skandinaviens største
Krudtværk

Krudtstof af spunden Nitrocellulosa.
Røg- og askefri Forbrænding.

Dr. Alfred Nobel,
Aktieselsk. Grundl.

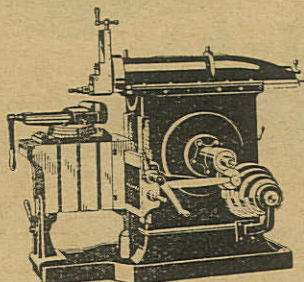
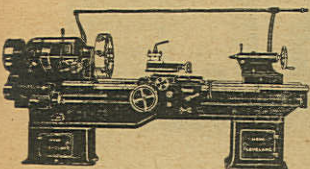
A/S DANISH MACHINE COMPANY

Værktøjsmaskinfabrik
København K. - Bredgade 25 C.

Fremstiller som Specialitet:

Drejebænke,
Shaping-Høvle-
og Notstikke-
Maskiner etc.

KØB DANSK

Blomster-, frugt- og grøntforretning

Palæ **rosenborg** palæ
4605 kronprinsessegade 54 4605
(osram bygningen)

kun 1ste kl. varer føres
spec.: billige buketter og
foreningskranse
varerne bringes overalt
arthur olsen
afsk. søminemester

Dansk Linekastningsapparat.

1 Karabin, 4 Raketter, 3 Liner etc. — Fremstillet af Søartilleriet. — Godkendt af Ministeriet for Søfart og Fiskeri i Henhold til London Konventionen 1929. — Indført i danske Orlogsskibe. — Nærmere Oplysninger ved Henv. til:

H. MEISNER-JENSEN,
TLF. C. 7584 & 7589, BÜLOWSVEJ 8, KØBENHAVN V.

Poul Sørensen

Haandskomager

er flyttet til **Bredgade 28** (Odd Fellow Palæet)

Toldbod Vinhus

Bedste Spise og Drikkevarer
Billigste Priser

Mallegade 49 — Em. Christensen
Telefon Central 1948

Carl Hagenbæk & Søn

Sangfugle • Akvariefisk
Bure • Akvarier - Foder
Europas største
Gothersgade 15 • Byen 8516

I. C. Christensens
Kød- og Flæskeudsalg

Vennemindevej 2 Toldbodvej 1
Tlf. Ryvang 441 Tlf. Palæ 4863

Køb Vin og Cigarer
hos Høj Christensen
St. Strandstræde 9
og De bliver tilfreds
(Medlem af Marineforeningen)

A. Kaas Eftf.

V. Hansen.

Juvelér & Guldsmed.
Gothersgade 26. Telf. Palæ 2941.

**Østerbros ældste Ligkiste-
magasin**

ved Emil Jørgensen
Telf. Øbro 567. Privat Øbro 1958 y.
Nordre Frihavnsgade 12
(ved Trianglen).
Begravelser og Ligbrænding besørges.

„Elektromontøren“

St. Strandstræde 15
Palæ 3046
ved / HOLGER SØRENSEN
Lys - Kraft - Varme - Radio

H. PENS - GLAS

St. Kongensgade 92.
Kbhvn.

Der er en Del Folk i faste Stillinger

som udelukkende køber Møbler
Soveværelser fra Kr. 450
Eg Spisestuer fra Kr. 600
Herreværelser fra Kr. 650
Dagligstuer fra Kr. 350
hos det anerkendte Møbelfirma:

KREDIT
kan indrømmes fra
20 Kr. pr. Maand
Brugte Møbler
tages i Bytte.

HOLM & LARSEN INDEHAVER:
Falkoner Alle 46, Hj. af Nikolajvej. P. E. HOLM

Telf.
7155

H. Hagerup's Boghandel

Telefon 675 & 874

Gothersgade 30

Leverandør til Marinens Bibliotek og Kadetskolen etc.

Meld Dem ind i en af vore Læsekreser eller i vort udmærkede og billige Læseselskab.

„John Crane“

Bøjelig Metallisk Pakning. Ingen Tæring. Ingen Friktion.

VIGGO PETERSEN

Maskin- & Ingeniørforretning

Ny Østergade 4 - København K. - Telefon Central 3664 & 13964

Papir — Bogtrykkeri — Protokoller
Hovedforhandler af Statens Papir

CHICAGO Købmagergade 6
Grundlagt 1905
(Ingen Filialer)

Indehaver: HANS WISBORG
Telefoner 3031 og 10661

Glas — Porcelæn — Fajance

**Den Elektriske
Skomager**

CHRISTIANSHAVNSTORV 2

Vi reparerer Deres Fodtøj
hurtigt solidt og billigt

Udvalg i Skotøj

TELEFON AMAGER 4896 y

Forsøg engang „Industrien“

det er lige paa Raadhuspladsen — billig og rigtig

JULIUS JENSEN

GEORG SØRENSEN

Indeh. AAGE SØRENSEN
Skibshandler
Nyhavn 13 - København
Telf. Central 6404 - Privat Vester 3146
Tel. Adrs. Skibsgærg

ARMSTRONG SIDDELEY
Automobiler og Flyvemotorer

Cai Casperen

Toldbodvej 7 Telef. 15 914

Otto Suenson & Co.

Dr. Tværgade 7, Telefon Centr. 482.
Vin og Cigarer.
Leverandør til Søoffice, sföreningen og
Officersforeningen.

Vaskeriet MARRS Eftf.

Store Kongensgade 106 Stuen
Palæ 71

vasker alt!

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: E. W. MARSTON

20. AARGANG
1933.

BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR
St. Strandstræde 9^a, KØBENHAVN K.
Telefon Palæ 2886 — Kontortid 1—4.

HÆFTE IX
SEPTEMBER

Viceadmiral H. L. E. Wenck

Stk. af Db., Dbmd. p. p.

† 10. August 1933

Ved Viceadmiral *H. L. E. Wenck's* Død d. 10. August har den danske Marine mistet en af de største Personligheder, som Flaaden i mange Tider har ejet, en Søofficer som mere end nogen har formaat at præge sin Samtid, og hvis Arbejde vil sætte Spor gennem kommende Slægters Virke for Flaadens Sag.

Kun kort Tid var Viceadmiralen Flaadens Chef, Marinens øverste Leder, men hans Livs Værk, hans Personligheds Indsats vil leve videre til Eksempel for Eftertiden.

I en sjælden Grad forenede Viceadmiralen allerede fra sine yngre Officersaar en udpræget praktisk Evne med en høj videnskabelig Indstilling. Tidligt kendtes han for sin navigatoriske Dristighed, og ofte har man haft Lejlighed til at beundre Viceadmiralens personlige Uforfærdethed, hvor det gjaldt om at gaa i Spidsen, naar andre kunde finde Opgaverne uprøvede og uløselige. Det var stedse en af Viceadmiralens fornemste Karakteregenskaber, at han aldrig veg tilbage for at tage det fulde Ansvar for det Personel og Materiel, der var ham underlagt.

Hans strengt ethiske Karakter gjorde, at han som en Naturlighed modtog den fulde Arbejdsindsats af sine Underordnede, som ved hans Eksempel, og under hans Førerskab mødte Arbejdets store Glæde.

Et Livs intense Studier gav Viceadmiralen en enestaaende Viden over vidtspændende Felter, og en lykkelig Evne til at forene sin teoretiske Viden med praktiske Realiteter ført til et for Flaaden paa mange Omraader banebrydende Arbejde, saavel af strategisk som af taktisk Art, hvor Viceadmiralens strengt logiske Sans stadigt havde det ene Maal for Øje, at skabe den fuldstændige Udnyttelse af samtlige Midler, der er nødvendige for et dansk Søforsvar.

Viceadmiralen skyede alt Udvendigt, alt letkøbt. Enhver Bejlen til Offentligheden var ham fjern. En vis Skyhed, blandet med en overordentlig personlig Beskedenhed, holdt ham fra den offentlige Debat, og de Indlæg, som Viceadmiralen følte det som sin Pligt

at fremkomme med i Dagspressens Behandling af Flaadens Sag, kunde i deres koncentrerede, logiske Form til Tider være præget af en vis Tyngde, som kunde gøre dem vanskelig tilgængelige for Udenforstaaende.

Men var han udadtil en tavs og betragtede Mand, saa trættedes han aldrig indenfor sine Kaldsfællers Kreds af at virke for Flaadens Sag, uden Se'en til Siderne, uden Vaklen, altid levende og parat til at støtte andre baade ved eget Arbejde og ved Raad og Daad, hvor det nødvendiggjordes. Mange er de Søofficerer, som gennem Aarene har søgt hans frugtbringende Hjælp, naar Tidernes Depression syntes at gøre Vejen fremefter ufarbar. De vil alle bevare Mindet om Viceadmiralens helstøbte Karakter, hans trofaste Sindelag og utrættelige Evne til at samle til nye Anstrængelser, selv naar alt syntes mørkest.

Denne sjældne Evne kom til rig Udfoldelse i Viceadmiralens senere Tjenesteaar, hvor de store Brydninger fremstod indenfor vor nationale Forsvarspolitik, da det blandt Befolkningen og Politikere syntes at skorte paa den fulde Forstaaelse af Flaadens Betydning i vort Lands Forsvar. Viceadmiralen mødte her sine bitreste Skuffelser, som vel tyngede hans Sind, men som kun sporede til yderlig Anspændelse for Sagens Skyld.

Da Viceadmiralen i Begyndelsen af 1932 modtog Henstilling om at udarbejde Forslag til en ny Søværns-Ordning med et af Politikerne iforvejen fastsat Budget, paaviste Viceadmiralen med uafviselig Logik det umulige heri. Da Lovforslaget i Marts 1932 ophøjedes til Lov blev Viceadmiralen afskediget.

Til det sidste blev han tro mod sit Kald, og som en Mand satte han sin Stilling ind for Flaadens Sag. Det vil aldrig blive glemt.

Hans Livs Gerning, hans Indsats i Kampen mod vor Tids Trang til Spredning, vil efter hans Død leve videre og give Styrke til de, der skal fortsætte.

E. M. Dahl.

Skibsfarten hjemme og ude

„Lutine“s Fortis.

Den 9. Oktober 1799 forlod den britiske Orlogsfregat „Lutine“ England paa Rejse til Hamborg med Guld- og Sølvbarrer samt rede Penge til en Værdi af 1.2 Mill. Pund Sterling, heraf var 140 000 Pund bestemt til de britiske Tropper i Texel og Resten til Købmænd i Hamborg. Den følgende Nat forliste Skibet paa Hollands Nordvestkyst med alle sine Skatte.

„Lutine“ var en tidligere fransk Fregat „La Lutine“ paa 30 Kanoner; den var under Kommando af Capt. Lancelot Skynner og gik fra Yarmouth den 9. Oktober 1799. I en svær nordvestlig Storm drev den ind paa Bankerne ved Vlieland. Da Ulykken rygtedes i Holland udsendtes Skibe til Hjælp, men forgæves, „Lutine“ var intet Sted at se, alle druknede paa nær to Mand, hvoraf den ene straks efter døde, og den anden kunde ingen Underretning give om, hvor Skibet var sunket, da han var Passager. Paafaldende var det, at ikke et eneste Lig nogensinde drev i Land, de er drevet til Søs eller begravet i Sandet.

Med den hollandske Regerings Tilladelse bjærgede Fiskere i de nærmeste Aar nogle Guld- og Sølvbarrer samt Vaaben, men Arbejdet indstilledes i 1801, fordi Vraget blev bedækket med en Mængde Sand.

I 1822 blev atter gjort Forsøg paa Bjærgning, men uden Held, og det nøjagtige Sted for Vraget kunde ikke bestemmes. I 1846 og 1857 prøvedes igen uden praktisk Resultat; senere bjærgedes Skibsklokken, der nu hænger i Lloyds Kontor, samt et Stykke af Skibets Ror.

I 1910 var man mere heldig, det lykkedes at fjerne det tykke Sandlag, der havde taarnet sig over Vraget, saaledes at Dykkere færdedes gennem hele Skibet. Man konstaterede at da Agterskibet brækkede sammen, er Kanonkugler og Bjælker faldet ned og har begravet Guld- og Sølvbarrerne, Kuglerne var rustet sammen til en kompakt Jernmasse, som man maatte sprænge med Dynamit, hvorefter nogle Mønter blev bragt for Dagens Lys, man fandt ogsaa Guldstykker, hvorefter maa formodes, at Skatten ligger under Jernmasserne.

Af det gamle Ror, der blev fisket op i 1857, blev lavet et Bord og en Stol, der opbevares hos Lloyds, samme Sted findes Skibsklokken, der er ubeskadiget og er stemplet „Saint Jean“ og med Ludvig XVI's Krone og Vaaben, et Tegn paa det Land, som „La Lutine“ oprindeligt tilhørte.

— Et hollandsk Bjærgningsselskab vil nu gøre Forsøg paa at bjærge noget fra Vraget.

**
*

Oplægningen i første Halvaar.

Ved Aarets Begyndelse laa oplagt 70 danske Skibe paa tilsammen 252 290 Dødvægt Tons og derefter:

31. Januar: 279 035 Dødv. Tons.

27. Februar: 288 708 Dødv. Tons.

28. Marts: 293 804 Dødv. Tons.

25. April: 299 587 Dødv. Tons.

9. Maj: 283 546 Dødv. Tons.

6. Juni: 233 678 Dødv. Tons.

Med mindre Svingninger tiltog Oplægningen jævnt fra Januar til April Maaned med og naaede sit højeste den 25. April. Fra Begyndelsen af Maj og Juni Maaned med aftog Oplægningen stærkt, og den 27. Juni laa 42 Skibe uvirksomme paa ialt 185 586 Dødvægt Tons, langt færre end ved Aarsskiftet.

**
*

Hurtige og langsomme Fragtskibe.

Der er, som bekendt, en Tendens til at forøge Farten af Fragtskibene, men dette er langt mere Tilfældet i andre Lande end i Storbritannien. Der er saaledes i dette Aar bestilt 30 Skibe med 13 Knobs Fart, og af disse er de 23 bestemt til ikke-britiske Rederier. Samtidig er bestilt kun 11 langsomme Fragtskibe, og alle disse er til britiske Redere.

Man lægger her Mærke til, at alle de langsomme Skibe er Dampere, og at alle de hurtige Skibe faar Motordrift, og nogle af de sidstnævnte Skibe har en langt højere Fart, for Eksempel det norske „Tricolor“, der blev færdigbygget i Maj i Aar, og som paa Prøve turen opnaaede 16¾ Knob, medens man i daglig Fart kan holde 16 Knob paa fuld Last.

Det er nu til Dags ingen Sjældenhed med 16 Knob for Fragtskibe, Udviklingen har ført dette med sig. I 80'erne var Forholdene ganske anderledes, den Gang blev Atlantens blaa Baand vundet med 16 Knobs Fart.

**
*

De nordiske Handelsflaader.

Norges Handelsflaade har i det forløbne Halvaar haft en Nettoafgang paa 29 Skibe og 54 160 Brutto Tons. Dampskibsflaaden er aftaget med 68 754 Tons, medens Motorskibsflaaden er forøget med 14 594 Br. Tons. Af nybygget Tonnage tilkom 24 828 Tons, og fra Udlandet er købt 15 229 Tons. Der har været forholdsvis mange Forlis, i alt 12 Skibe paa i alt 25 368 Tons, og heraf blev to store Skibe ødelagt ved Ildsvaade.

Sveriges Handelsflaade havde en Nettoafgang af 19 Skibe og 10 705 Br. Tons. Dampskibsflaaden aftog med 19 868 Tons, og Motorskibsflaaden forøgedes med 11 538 Tons. Nybygningen er paa 8 721 Tons, og købt fra Udlandet er 15 283 Tons. Forlist er 7 Skibe med 9 002 Tons.

Danmarks Handelsflaade havde en Nettoafgang paa 5 Skibe med 4 530 Tons. Dampskibsflaaden aftog med 9 184 Tons, medens Motorskibsflaaden er tiltaget med 4 831 Tons. Af nybygget Tonnage tilkom 7 741 Tons, af ældre Skibe købtes fra Udlandet 5 383 Tons, og solgt til Udlandet blev 6 466 Tons. Der er forlist 4 Skibe paa ialt 2 137 Tons.

Under Bygning for norsk Regning er bestilt 18 500 Tons i Danmark.

Den 1. Juli bestod den norske Handelsflaade af 2 288 579 Br. Tons Dampskibe, 1 736 272 Tons Motorskibe og 1 883 Tons Sejlskibe. Sveriges Flaade bestod af 1 087 634 Dampskibstons, 556 367 Motorskibstons og 15 323 Sejlskibstons. Den danske Flaade bestod af 705 249 Dampskibstons, 459 113 Motorskibstons og 7 142 Tons Sejlskibe.

**
*

Fra danske Værfter.

Fra Nakskov Skibsværft er søsat Motortankskibet „Solheim“ paa 12 500 Dødvægt Tons, bygget til et norsk Rederi og med 10 Hovedtanke og 10 Vingetanke. Oliebeholdningen er 1 275 Tons, og Aktionsradius er paa 25 000 Sømil. Maskineriet skal bestaa af to B. og W. Motorer, udviklende tilsammen 400 ind. HK, og Farten bliver 11½ Knob paa fuld Last. Paa Beddingen blev Kølen lagt til en Fragtdamper til Konsul Lauritzen.

Fra Helsingørs Værft er afholdt Prøvetur med en til Rederiet Lauritzen bygget Fragtdamper „Stella“ paa 2 440 Dødvægt Tons. Maskineriet er en Ventil-Stempeldampmaskine efter Lentz-System i Forbindelse med en Spilledampturbine, og Skibets Fart paa Prøveturen var 14 Knob.

Fra Nakskov Skibsværft er søsat Statsbanernes ny Motorfærge „Morsø“ til Sallingsundfarten. Motoren er paa 420 HK, og Farten bliver 10 Knob. I Løbet af kort Tid afgaar Færgen til Sallingsund.

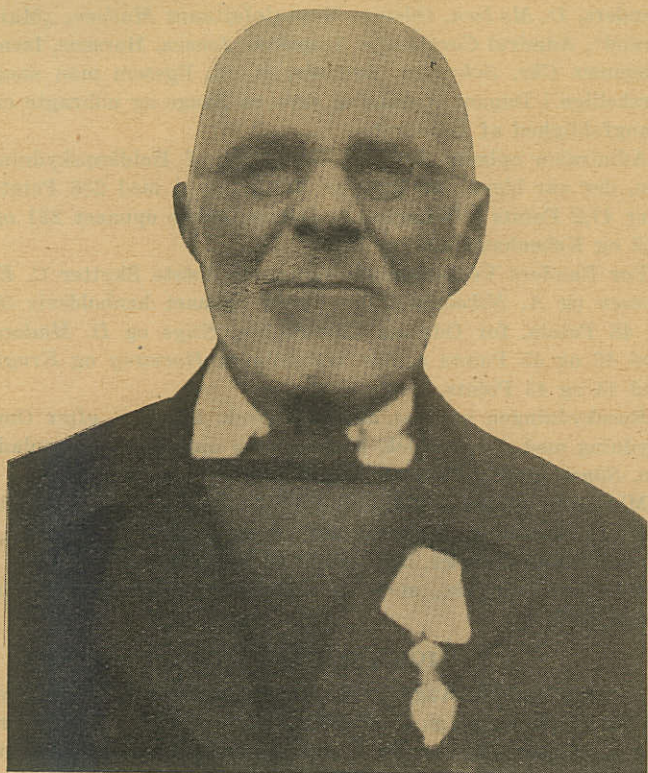
**
*

Fra danske Værfter.

I Nakskov er søsat Damperen „Laura“ paa 2500 Dødvægt Tons til Konsul Lauritzens Rederi.

Fra Helsingør Værft er afholdt Prøvetur med Damperen „Estrid“ paa 2500 Dødvægt Tons, bygget til Rederiet Torm.

Fra Odense Staalskibsværft er søsat „Oregon Express“, bygget til et Rederi i Oslo.

Helgolands-Veteranen *Niels Peter Christensen*,
f. 1842.

Først i Februar Maaned gjorde Frederikshavns-Afdelingen Hovedbestyrelsen opmærksom paa, at der paa Isle of Man levede en gammel dansk Sømand, Niels Peter Christensen, der som ung Mand havde kæmpet ved Helgoland. Sagen blev omgaaende indsendt til Marineministeriet, der straks fik Forholdene undersøgt og udvirkede, at den 91aarige Veteran opnaaede den Glæde at modtage Dannebrogsmændenes Hæders-tegn.

Dels gennem en Landsmand paa Øen, dels gennem Hr. Jørgen Herskind, Nykøbing Falster, oplystes det derefter, at Christensen aldrig havde faaet Erindringsmedaljen fra 1864, der jo tilkom alle Deltagere i Krigen. Medaljen blev først indstiftet i 70'erne, og da havde Christensen forlængst forladt sit Fædreland og var gaaet i engelsk Fart, saa han anede ikke, at han havde Krav paa nogen Medalje. Efter en Del Besvær lykkedes det at fremskaffe en Medalje, som blev sendt ham, idet man samtidig bad ham betragte sig som Æresmedlem af Marineforeningen. Han kan altsaa nu møde frem mellem sine faa tilbageværende Krigskammerater, smyk- ket som de.

Vi bringer et Billede af den gamle Læsøbo, for hvem Opmærksomheden fra hans Fædrelands Side har været en Lys- straale i Alderdommens Tusmørke.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af
Grosserer *Vald. Schou* og Overlærer *J. Hørring*.

STATUETTEN AF CHRISTIAN DEN FJERDE

Ved København-Afdelingens Sammenkomst med Damer i Marts iaar bortloddedes som bekendt en Statuette i Bronze af Kong Chr. d:4de, Vi er anmodede om at berigtige, at Vin-

deren var fhv. Matros *Lauritz Sørensen* og ikke, som af os nævnt, fhv. Kaptajn *Schøtt-Sørensen*. Vinderen skænkede straks sin Gevinst til Bombebøssen, hvor den smykker Ende- væggen i Forsamlingssalen, og hvor begge de nævnte gamle Sømand sammen med Hjemmets andre Beboere glæder sig over, at Sømandskongen har fundet Plads mellem sine vel- tjente Sønner.

Red.

MARINE-NAALEN

Kammerater! Foruden vort smukke Emblem findes der en Marine-Naal — et kronet Anker med et „M“ — som i videst muligt Omfang bør være et Kendetegn for alle Kammerater indbyrdes, hvor vi end færdes i Landet, og hvilken Afdeling vi end tilhører. Tillige vil det for Bæreren af Naalen virke som Agitation for Foreningen og forhaabentlig kunne medvirke til, at vi faar endnu flere Medlemmer indenfor Foreningens Rammer. Naalen anvendes som Slipsnaal eller anbragt i Frakkeopslaget.

Derfor — anskaf Naalen, hvis du ikke allerede har den, og bær den synligt til hver en Tid.

Naalen faas ved Henvendelse til Foreningens Kontor og kan rekvireres af Afdelingerne. Pris 3 Kr.

RANDERS-AFDELINGEN

Randers Marineforenings Skyttelaug afholdt i Gaar Holdkapskydning og fejrede samtidig sit 10 Aars Jubilæum. I Holdkapskydningen deltog Hold fra Odense og København, og der stod en rask Dyst om den pragtfulde Pokal, som den jubilerende Forening overlegent erobrede.

Allerede Kl. 9 begyndte Skydningen, der foregik ved Te- pavillonen, og Skuddene knaldede lystigt Formiddagen igen- nem. Var man færdig med Salonskydningen, deltog man i Bue- skydningskonkurrencen, og ikke faa gamle Marinere gjorde her de første Erfaringer i Bueskydningens ædle Kunst, som kræver en kraftig Arm og et sikkert Øje.

Ind mellem drøftede man fælles Minder med gamle Kamme- rater, og der herskede den sædvanlige muntre og kammerat- lige Stemning, der er disse Skyttestävners Kendemærke.

Ved 1-Tiden drog man i sluttet Trop til Skydepavillonen, hvor man spiste en fortjent Frokost, ved hvilken der blev holdt en Række Taler. Blandt andet talte Ærespræsidenten for samtlige Skyttelav Admiral *Carstensen*, der sammen med Grosserer *Schou* overværede Festen.

Man gik saa en Tur gennem Vestparken og Doktorparken, og Kl. 6 mødtes man igen paa Skydepavillonen til en fornøjelig Middag. Efter at Flaget under Admiralens Kommando var blevet hejst paa den traditionelle Maade med Afsyngelsen af „Kong Christian“ begyndte Spisningen. Ogsaa ved Middagen blev holdt en Række udmærkede Taler, der alle vidnede om det gode Kammeratskab og den Kærlighed, hvormed gamle Marinere omfatter Flaade og Flag.

Efter at Skyttelavets Formanden, Fotograf *Preben Hansen*, havde budt velkommen, talte Randers Marineforenings For- mand, Sejmager *Chas. Mortensen*, for Kongen og udbragte et nifoldigt Leve for Majestæten.

Fuldmægtig *Jakobsen* talte derpaa smukt og følt for Fla- get, og Lods *N. Christensen* i velformede Vendinger for Ma- rinen og Marineforeningerne, hvorefter Admiral *Carstensen* tog Ordet. Admiralen mindede om Randers Skyttelavs Virke i de svundne 10 Aar og sluttede med paa den jubilerende For- enings Vegne at udnævne *Preben Hansen*, der gennem de 10 Aar har været Formand, til Æresmedlem. Han overrakte ham derpaa Æresmedlemmernes smukke Emblem.

Preben Hansen takkede bevæget.

Chas. Mortensen lykønskede ham til Udnævnelsen.

Efter at Formanden for Københavns Skyttelav, der er det ældste, havde budt Horsens, som i Aar var med for første Gang, velkommen i Skyttelavens Rækker, blev der holdt en lang Række Taler, bl. a. af Grosserer *Nissen*, Horsens, Fabri- kant *Hornung*, København, Konstruktør *Bønnelycke*, Køben-

EYVIND HANSEN

Murermester og Entreprenør

Dron. Tværgade 29 - Telefon: Palæ 4441

UDEN UDBETALING (evt. lille) paa Familiebeklædning

Een Gang Kunde — Altid Kunde.

Stor Udvidelse.

Nye Varer.

Habitter fra 48—95 Kr.

Paletots fra 55—85 Kr.

Damefrakker fra 20—55 Kr.

Efter Maal til samme Priser.

Dr. Tværg. 55 (ved Kong Have) Valdemarsg. 26 (ved Istedg.)

C. M. BRUUN

Fiskehandler

Enghavevej 70

Alle Aarstidens Fisk føres til billigste Priser.

Telefon Eva 162

Axel H. Andersen

Material- & Farvehandel

Nordre Frihavnsgade 68

Telf. C. 10156

Dampskibsselskabet „TORM“

Kontor: Bredgade 6. København. Tlgr.-Adr.: Torm. Telf. 2437—10437

Dampskibsrederi.

Carl Lind's Dampbageri, Rigensgade 24

Filialer: Ny Kronprinsessegade 27 - Adelgade 125

Aktieselskabet

Jacob Holm & Sønners Fabriker

Grundlagt 1794

Fabrikanter af Tru-Lay forud-formede Staaltouge

Bageriet ALADDIN

anbefaler sig med alt til Faget henhørende. Leverandør til Marinens Skibe og Kasernen m. fl.

BURMEISTERGADE 34, CTR. 12709

FILE HUGGERI

A. A. Petersens Eff.

(A. G. Müller)

Nyhavn 31 Palæ 1252 y

Nævner De Ordet **Dans**

maa De ogsaa sige:

Andersen & Jensen

Skandinaviens største Danseinstitut.

Telf. Central 4430

Trifoliums Mælkeforsyning

Leverer altid prima velsmagende Mælk fra store

Mønstergaarde

som staar under Tilsyn af Selskabets egne Dyr læger.

Telefoner:

Centr. 385 (5 Ledninger).

BENZIN MOTOROLIE BRÆNDSOLIE PETROLEUM

D. D. P. A.

PETERSEN-FAXES EFTF.

Harald Olsen,

Sct. Anna Plads 20, Tlf. Palæ 1070

Khaki-Jakker, org. Singapore, hv. Officers-Jakker efter Maal, Uniformer, 1ste Kl. Skrædderi.

Stort Udvalg af Civilstoffer.

Drik

Black & White Whisky!

H. I. WENGEL & Co.

Telf. 7366 — Bredgade 28 — Telf. 7366

Viggo KLÆBEL

Ligkistemagasin

Grundl. 1860

Adelgade 7 - Telf. C. 3167

Begravelse og Ligbrænding besørger omhyggeligt og til billigste Priser

havn, der talte for Kaptajn *Ove*, og fhv. Møllebygger *Skands*, *Randers*, *D. Malsen*, *Odense*, Kaptajnløjtnant *Madsen*, „Marstrand“, Admiral *Carstensen*, Inspektør *Jensen*, *Horsens*, Isenkræmmer *Chr. Schrøder*, *Randers*, m. fl., ligesom man sang forskellige i Dagens Anledning skrevne Sange og udbragte en Mangfoldighed af Leveraab.

Admiralen oplæste derefter Resultatet af Holdkapskydningen, der var blevet, at *Randers* havde sejret med 236 Points eller 47,2 Points i Gennemsnit. *Odense* havde opnaaet 221 og 44,2 og *København* 210 og 42.

For *Randers* Vedkommende var de to bedste Skytter *C. E. Ovesen* og *A. Nikolaisen*, der havde opnaaet henholdsvis 50 og 48 Points, for *Odenses* *Christensen*, *Stige* og *D. Madsen* med 46 og 45 Points og for *Københavns* *Horning* og *Kragh* med 44 og 43 Points.

Bueskydningen vandtes af *Hugo Bech*, *Randers*, efter Omskydning med *Anton Koch*, *Randers*, der opnaaede Andenpladsen. *Søndergaard*, *Horsens*, blev Nr. 3.

Middagen sluttede med, at *Preben Hansen* oplæste nogle indløbne Breve og Telegrammer, og man samledes derpaa i kammeratligt Samvær, der varede til sent paa Aftenen.

Alle var enige om, at bedre Holdkapskydning havde man aldrig haft.

MORSØ-AFDELING

Torsdag den 24. August afholdt Marineforeningen for Nykøbing Mors og Omegn selskabelig Sammenkomst i Haandværkerforeningens Lokaler for Foreningens Medlemmer med Damer. Efter at Flaget var hejst med Honnør, bød Formanden, Maskinmester *Sørensen*, velkommen, og gav Ordet til vor gode Kammerat, Mejeribestyrer *Christiansen*, som derefter underholdt Selskabet en Times Tid med fornøjelig jydsk Op-læsning. Herefter takkede Formanden vor gode Kammerat, fordi han paa en saa fornøjelig Maade havde underholdt Selskabet. Ved de derefter veldækkede og pyntede Kaffeborde blev der holdt adskillige Taler, ligesom Sangbogen blev flittigt benyttet.

Vor dygtige og højtærede Formand, Maskinmester *Sørensen*, underrettede os om, at det muligvis var sidste Gang han stod her som Formand for Morsø Marineforeningen og takkede for den Tillid, der var vist ham i de nu snart otte Aar, han havde været Medlem af Foreningens Bestyrelse. Næstformanden, Kaptajn *Brandt*, tog derefter Ordet og takkede Formanden for dette store og anerkendende Arbejde han havde udført for Morsø Marineforening. Et Arbejde, der har været til Gavn for Foreningen og til Ære for Flaget, og mindede endvidere om, at Maskinmester *Sørensen* var med til at stifte Morsø Marineforening, har altid været Medlem af Bestyrelsen, og de sidste tre Aar Foreningen Formand. Og naar Maskinmesteren skal rejse bort her fra paa Grund af Forflyttelse til andet Overfartssted, vil vi ønske vor højtærede Formand og hans Familie alt mulig godt i Fremtiden. Hertil sluttede Selskabet sig ved at rejse sig og udbringe et trefoldigt Leve for Maskinmester *Sørensen* og hans Familie.

Kaptajn *Mouritsen* talte for Flaget og Maskinmester *Nielsen* for Damerne. Klokkeren 22,30 blev Salen ryddet, og Dansen tog sin Begyndelse og fortsatte til ind paa Hundevagten.

KØBENHAVNS AFDELINGS SKYTTELAV

afholdt sin aarlige Præmieskydning paa Idrætsparkens Skydebaner Søndag den 5. September. 44 Skytter deltog i Skydningen, som begyndte Kl. 10 og sluttede Kl. 12,45. I Forbindelse med Præmieskydningen afholdes „Manneskydning“ og „Torpedoskydning“, og disse to Former for Skydning var meget eftertragtede.

Kl. 12,50 begav Skytterne sig op i Spisesalen for at indtage den velfortjente Frokost. Efter Flagets Hejsning bød Formanden, *J. Grønvold*, Velkommen til Bords og omtalte, at det var Bestyrelsens Hensigt at arrangere en Biltur „ud i det Blaa“ Torsdag den 7. September. Denne Meddelelse modtoges med kraftigt Bifald, og en lang Række Deltagere blev tegnet straks.

Byens smukkeste Selskabslokaler
Stadion, Østerbrogade 79

Parkteatrets Restaurant og Selskabslokaler

anbefales de ærede Medlemmer. - Concert hver Aften. - Morsomt Smørrebrød.

LEO IVERSEN, Dannebrog 1912

Telefon 4048

Kassereren, *Bønnelycke*, bragte en Hilsen fra vort skattede Æresmedlem, Overkanoner *Harald Jensen*, hvis Helbred ikke tillod ham at deltage i vor Sammenkomst, samt bragte en Hilsen fra Randers Skyttelav med Tak for sidst.

Fabrikant *Hornung* fortalte livligt om, hvorledes Holdkapskydningen i Randers den 13. August var foregaaet, og at Horsens-Afdelingen havde faaet oprette et Skyttelav. Endelig ledede Formanden Optagelsen af tre nye Medlemmer og uddelte derefter Præmierne.

Resultatet blev følgende:

Præmieskydningen:

Nr. 1.	P. V. Kragh
" 2.	N. J. Hansen
" 3.	N. P. Nielsen
" 4.	P. Andreasen
" 5.	J. Grønvold
" 6.	G. Noe
" 7.	Thiel
" 8.	Søborg
" 9.	Dan
" 10.	Jul. Kragh

Torpedoskydningen:

Nr. 1.	P. Andreasen
" 2.	Nielsson
" 3.	P. Rasmussen
" 4.	Zinglersen
" 5.	A. Petersen

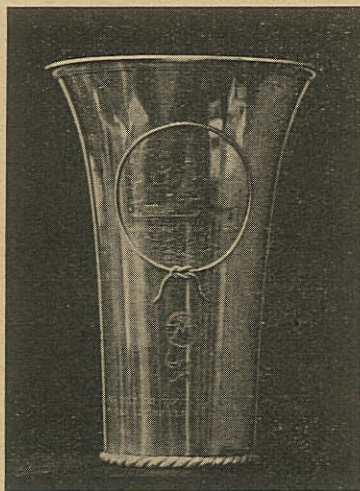
Manneskydningen:

Nr. 1.	N. P. Nielsen
" 2.	J. Grønvold
" 3.	M. Parbæk
" 4.	Ew. Jørgensen
" 5.	Jul. Larsen

Da Præmieuddelingen var forbi, bragte Formanden Aarets Mesterskytte, Juveler P. V. Kragh, sin hjerteligste Lykønsning til det smukke Resultat, hvorfor Kragh takkede, og hermed var denne Sammenkomst sluttet; det straalende Vejr vindkede Skytterne ud i det fri.

For alle de mange smukke og værdifulde Præmier, som forskellige Kammerater havde sendt os til denne Skydning, beder vi herved hver især modtage vor hjerteligste Tak.

Lavsstyrelsen.

Ovenstaaende smukke Vandrepokal, som sidste Aar blev udsat af Københavns Skyttelav til Landsskyttesævnet, blev den 13. August i Aar vundet af Randers Skyttelav.

Pokalen, som er 27 cm høj, er fremstillet af vort Medlem Juveler P. V. Kragh, Frederiksberggade. Paa den ene Side er indgraveret Fregatten „Jylland“ og paa den anden Side Orlogsskibet „Niels Juel“, begge omivet af en Tovværkskrans, samt fornedet Lavets Emblem og følgende:

For Vind og Vove ud jeg sejled',
En Dag dog sikker Havn jeg pejled'.

Alfa
MARGARINE

Leverandør til Marinen

MADERNO

10 STK
120 ØRE

fyldig og drøj som en Cigar.

12 ØRE

FRIS som en Cerut.
HORWITZ & KATTENTID

Det er ikke dyrt at blive fotograferet paa Byens fornemste fotografiske Anstalt

JONALS CO.
Bredgade 74
Central 1663 - 1683

Køb hos
vore Annoncører

Einar Møller SØLVTORVET 85
fhv. Styrmand Tlf. C. 14172 - Privat: Byen 978 x
Cigarer, Tobakker og Cigaretter
fra 1ste Klasses Huse
Varerne bringes overalt og leveres ufortoldede

Kjær & Sommerfeldt
Kgl. Hof Vinhandler

Gammel Mønt 4
København

D. R.

AUGUST THOMSENS ENKE

Kgl. Hofleverandør

Kun AMALIEGADE 11 :: Palæ 1188
GULD OG SØLVVARER — SPORTSPRÆMIER til billige Priser

KAAS & SØRENSEN (Indehaver G. E. Olsen),
HELSENGØR

KUL - COKES - BRÆNDE

En Gros & en detail.

Telefoner: 39 — 1139 — 575

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

MANUFATUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYS OG MØBELSTOF-FABRIK I NÅSTRUP

Hvis De skal

leje Haandklæder, Viskestykker, Duge eller Servietter bliver De bedst betjent ved
A/S Soigneringsanstalten „ADAM“
 Brolæggerstræde 9 forhen Vimmelskaflet 38
C. 3246

N. A. Jørgensen, Adelgade 90
TRÆLASHANDEL

Telefon 11548 og Palæ 161

Mahogni, Fyrretræ, Egetræ, Whitewood, Finér, Kehlede Lister, Tagpap.

Mejeri & Brødsalg

Suensonsgade 53
 (ved O. Bjørn)

Smør, Æg og Margarine. Alle Ølsorter føres. Morgenbrød og Mælk bringes.
 Telefon Palæ 886 y.

Statskontrolleret — Dyrslægeundersøgt

Alt i

Fedevarer, Paalæg, Postejer

Udsøgte fine Mærker

Smør, Æg, Ost, Fjerkræ

C. Brodersen

St. Kongensgade 112. Telefon Palæ 144

Dansk Svensk Skrædderi

P. O. Johansson

Ryesgade 108

Telf. Øbro 2608 u.

IB MØLLER

Garmester

Billige Priser

St. Kongensgade 101

Telefon Palæ 2469

Elegante Herreklæder

moderne Ulsters og Vinterfrakker
 blaå eng. Serges Klædninger
 uhørt Smoking og Kjolesæt
 billigt samt enkelte Benklæder

Ratebetaling indrømmes

Gernersgade 35 1. Sal

Palæ 186

Nyboder

Fjedre

for Diesellaggregat, Sikkerhedsventiler, Rorledninger, etc. Hurtige Leverancer, høj Kvalitet.

A. B. Svenska Spiralfabriken

Stockholm

Skandinavien

største og ældste Fjederfabrik.

Sports-
 Promenade-
 Selskabshandsker

Handske- & Skindmagasinet

St. Kongensgade 67
 Palæ 477

Skindpjakkerter - Skindfrakker

F. H.

Skyttelavet afholder sin Fødselsdagsfest med Aftenunderholdning og Dans samt tvangfri fælles Smørrebrødsbord Torsdag den 19. Oktober K 20 pr. i Parkteatrets Selskabslokaler, Østerbrogade 79.

Bl. a. vil Fru fhv. Plantagebestyrer *Bodil Termansen* holde et meget interessant Foredrag med Lysbilleder: „Malayæ set med en hvid Kvindes Øjne“. Billetter til Underholdning og Dans a 1,50 Kr. faas paa Kontoret, Sortedams Dossering 51. Telf. Nora 7348 Kl. 10—14.

Ethvert Medlem af Foreningen med Familie kan deltage, selv om han ikke er Medlem af Skyttelavet.

FØDSELSDAG

Forretningsfører *Christiansen*, Marineforeningens Hovedkontor i København, fylder den 24. ds. 60 Aar.

Dødsfald**MORSØ-AFDELING**

Fredag den 21. Juli begravedes vor Kammerat, Maskinmester *Bertel Meelsen* fra Nykøbing M. Kirkegaard, under stor Deltagelse.

Meelsen — der blev 60 Aar gl. — og hvis Livsbane ikke havde formet sig helt almindelig, rejste som ungt Menneske udlært Handelskommis til U. S. A., hvor han, efter forskelligt Arbejde, kom ind i en Maskinvirksomhed, senere ind i U. S. A.s Marine, begyndte der som Fyrbøder, tog Maskinisteksamen, blev Maskinassistent og senere i mange Aar Maskinmester i Marinen, hvor han gjorde sig saa udmærket fortjent, at han var dekoreret med hele 7 Hæderstegn, bl. a. med Sejrsmedallien.

For nogle Aar siden blev *Meelsen* pensioneret og levede — Ungkarl som han var — lykkeligt sine sidste Aar her i Nykøbing sammen med en Søster. Ved hans Jordefærd talte Sognepræsten, Pastor *Bjørn Lorenzen*, meget smukt over Mennesket *Meelsen*, og fremhævede hans ærlige og gode Sindelag og store Hjælpsomhed.

Frimurerbrødrene dannede Æresvagt ved Kirken, og Marineforeningen var smukt repræsenteret; efter Jordpaakastelsen bragte vor Formand — Maskinmester *Sørensen* — af døde en sidste hjertelig Hilsen og Tak for hans Trofasthed imod Foreningen og udtalte endvidere, at *Meelsens* Hæderstegn, var det bedste Bevis for, at han havde tjent som en god, pligttopfyldende og tro Borger under U. S. A.s Stjernebanner, samt udtalte et „Ære være hans Minde“, hvorefter Flaget sænkedes 3 Gange over Graven.

AALBORG-AFDELINGEN

Vor gamle Marinekammerat, fhv. Smed og Landmand *Mads Peter Bertelsen* af Skovsgaard, født den 7. April 1846, er afgaaet ved Døden.

Afdøde aftjente sin Værnepligt om Bord i Fregatten „Sjælland“, hvormed han i 1869 var paa Togt til Suezkanalens Aabning.

Han var en meget afholdt Mand. Dette bekræftedes ved den store Deltagelse ved hans Begravelse, den 30. August d. A.

Marineforeningen var repræsenteret ved Dr. *Thomsen*, Skovsgaard, Næstformanden, Skibsreder *Jacob Nielsen*, og Overflagmand *Lassen*.

Koncertsanger *Louis Nielsen* sang „Den store hvide Flok vi se“ akkompagneret af Sekretæren, Fuldm. *Laue Holm*.

Ære være hans Minde!

HELSINGØR-AFDELING

Marineforeningen for Helsingør og Omegn har haft den Sorg at miste 2 af sine Medlemmer, nemlig: Kammerjunker, Ingeniør *V. Malthé-Bruun* og Fyrskibsfører *Rasmus M. Nielsen*. Om førstnævnte bragte „Under Dannebrog“ i sit Juli-Nummer en Nekrolog.

FITTINGS
 +GF+

P. E. Ehrhardt
 Studiestræde 7
 Tlf. 1793
 Trukne Rør U. T.
 Randfittings samt
 alle tekniske
 Maskinartikler.

M. Olsens Bogbinderi

Vesterbrogade 41 B.

København V.

Telf. Vester 8231.

Amk. Gummi Industri

Vesterg. 3 v. Gl. Torv,
 Kbh. K. Forl. ill. Ktlg.
 gratis. Tlf. By. 4195.

Specialforr. i hyg. Artikler

Hannibal Sander

Emdrup.

Rensning - Farvning - Vask
 Fabrikstelefoner: 2752 — 2753 — 605

Sikkerheds-Gitre

til Vinduer, Ovne, Entrédøre, Udhængsskabe, Pulte, Altaner, Maskiner m. m. Kul- og Stenharper, Villahavehegn, Espalier til Gravsteder, Fletværksværeri

Emil Dederding

St. Kongensgade 102 • Tlf. 5603

Dansk Møbelplade
 og Finérfabrik A/S

Odense

Telf. 5188

Tøj- og Hattepressen

„Liberty“

St. Kongensgade 85 Telefon 677 y
 Kemisk Rensning og Farvning. Hattesens og presses for 1 Kr. Habitter 3 Kr. — Benklæder 1,25. Alle Reparationer og Omforandringer udføres. Erb. C. Nielsen, Skræddermester.

SALOMON

HERRELINGERI

Palæ 2542

TOLDBODVEJ 2

Lad os rense Sengetøjet ●●●●●●●●●●

Det koster mindre end De tror.

Nye Vaar syes og omstoppes gratis.

Hentes og
bringes

Nyt Vaar til Overdyne	7,95
— — Børnedyne	4,50
— — Voksen Pude....	1,85

Dobbelte Kanal Dyner med hel Dun	16,85
Dobbelte Overdyner (fyldige)	9,85

Nyt Vaar til Underdyne	6,50
— — Børne Pude	1,15
— — Kanal Vaar	9,85

Voksne Hovedpuder, prima Fjer	2,95
Voksne hel Duns Hovedpuder, mange Farver	6,85

Fra Morgen
til Aften

Største Granti

DANSKE FABRIKERS VAREDEPOT
St. Kongsgade 26 (Hj. af Palægade)

Telefon 9149

Fyrskibsfører *Rasmus Martin Nielsen* døde i sit Hjem, Villa „Dana“, Snekkersten, ca. 60 Aar gammel. Han havde gjort Tjeneste paa Vestkystens Fyrskibe i ca. 25 Aar, dernæst 6 Aar paa „Lappe-Grunden“, og var nu fornylig forflyttet til Gedser.

Han var en agtet og afholdt Mand, ikke alene ombord i de forskellige Fyrskibe og i Land, hvor han boede og fik mange og trofaste Venner, men ogsaa i Marineforeningen her, hvor han med sit gode Humør forstod at skabe den rette kammeratlige Stemning. *Nielsen* aftjente sin Værnepligt i Marinen i 92 og blev Medlem af Marineforeningen her i 1929.

Ved begge disse gode Mænds Begravelse var Marineforeningen repræsenteret og bar Kisten, ligesom vort Flag for sidste Gang blev sænket over dem.

Begge vil hver paa sin Maade efterlade et Savn i Foreningen, hvor de var meget afholdte og skattede.

Ære være deres Mindel!

NYKØBING F.-AFDELING

Fredag den 18. August begravedes Bagermester *Christoffersen* fra Nykøbing Kirke under megen stor Deltagelse. Ved Kirken paraderede Sangforeningen „Brage“s Banner og Marineforeningens Flag. Et Væld af Kranse og mange signerede. *Christoffersen* havde været aktiv Sanger i 65 Aar, og alle Sangerne stillede og sang ved hans Baare. *Christoffersen* blev knap 86 Aar og aftjente sin Værnepligt i Marinen 1870. Han var en god Kammerat indenfor Foreningen. Ved Graven talte „Brage“s og Marineforeningens Formænd og takkede for hans gode Kammeratskab.

Ære være hans Mindel!

„Den gamle Klokkebøje“

Af Kaptajn G. Saltoft.

Ding, dang, ding, dang. Langt ude til Søs, der hvor Landets yderste Fangearme, de undersøiske Skær, har opgivet Landforømmelserne og gaar i et med den egentlige Havbund, laa en gammel Klokkebøje forankret.

Med Paalandsvind kunde, før i Tiden, dens malmfulde Klokketoner høres helt ind i de smaa Stuer i det lille Fiskerleje, som laa yderst ved Kysten. Saa længe havde Bøjen ligget der, at dens Ringen i flere Generationer havde været den første Lyd, som naaede det nyfødte Barns Øren, fra det Hav, som Barnet var bestemt til et Liv igennem at hente sine sparsomme Fornødheder fra, ligesom ogsaa dens Klokketoner generationer igennem havde lydt i den døendes Øren, som en sidste Hilsen fra Livet, fra Kampen med det altid sejrende Hav i Dysten, med hvilken endnu et Menneskeliv var slidt ud.

I de Dage, da de af Menneskehjerner skønnest udtænkte og ved Menneskehænder af Træ og Hamp skønnest skabte Kombinationer, de gamle Klipperskibe endnu i Tusindtal færdedes paa Vandene, og en til Fuldkommenhed udviklet Sømandskunst gjorde det muligt at sejle over Havene med Sikkerhed ved Brugen af primitive Hjælpeidler, var Bøjen til uvurderlig Nytte, og i Tusindtal havde Skibene passeret den; mangen en stolt Sejler skyldte Bøjens Toner en lykkelig tilendebragt Rejse.

Paa Dage med klart Vejr og frisk Kuling, naar Skibene iklædt hver eneste Trevl, med Læsejl fra Røjlråa til Lønning, lig en Aabenbaring af Skønhed hyllet i hvidt, styrede ned mod Bøjen, følte den sig som alle Tings Midtpunkt, thi mod den søgte jo en hel Verden.

Ding dang, ding dang, advarende, men tillige kaldende lød den dybe Røst, advarende, dersom Sømanden pejlede den i den forkerte Retning, men kaldende, dersom Retningen var rigtig, saa Kursen kunde holdes tæt ned forbi Bøjen, og fra den

BIKUBEN

Chr'havn Afdeling

er flyttet til

Torvegade 35

(Hjørnet af Overgaden n/V.)

Aaben 9-3, Lørdag 9-2

Fredag Aften tillige 6-8

som affarende Sted ændres ned langs Landet. Naar man om Bord skærpede eller løftede i Braserne alt eftersom Vinden var, og Opsangen som en Sejrsfanfare lød over til Bøjen, følte ogsaa den Sejrsglæden over at have løst sin Opgave og ledet en af de stolte Sejlere paa rette Vej. Majestætisk duvede den i Søen, ding, dang, en Afskedshilsen til den passerende, et Varsko eller Velkomst til den anduvende, som nu efter Maaneders Kamp med Elementerne lyttede til Bøjens forjættede Toner.

Paa de Dage, hvor Disen udviskede alle Farver og sammensmeltede alle Former til et dystertgraat uigennemsigtigt Øde, og den svage Fralandsvind ikke formaaede at sætte den mindste Smule Skvalp i Vandet, laa Bøjen og følte sig ganske tilovers, fordi den trods alle Anstrengelser ikke formaaede at give en eneste Lyd. Som et Menneske, hvem Lamheden har sat ud af Virke, laa Bøjen ørkesløs og unyttig og ventede paa det, som var Betingelsen for dens Liv og Virke, en Smule Skvalp i Vandet.

Paa saadanne Dage nærmede Skibene sig altid sky og famlende. Naar man om Bord brasede Bak for at lodde, og Lyden af Rakkers og Blokkens Knagen og af Folkens Opsang trængte gennem den stille Luft over til Bøjen, vidste den, at man nu forsøgte at klare sig uden dens Hjælp. Naar der saa atter brasedes fuldt, og Rejsen fortsattes, kunde Bøjen aldrig lade være at ærgre sig, fordi den maatte erkende den evige Sandhed, at intet er helt uundværligt, selv ikke en Klokkebøje, men som det ægte Søens Barn den var, forstod den at finde noget godt i enhver Situation, selv i den værste, og for den var det nu en Tilfredsstillelse at se, hvorledes dens Tavshed var i Stand til at udslette Farten og Flugten og ganske at tilintetgøre den Overlegenhed, hvormed de farlige Skær passeredes paa de Dage, hvor en frisk Brise og lidt Skum paa Bølgen satte den i Stand til at give sit Besyv med. Men nu er Klokkebøjen bleven gammel, dens Klokke er revnet og Lyden sprukken, dens Skrog er overgroet med Sølplanter og Skaldyr, og dens Bevægelser er tunge og besværlige, men ingen bryder sig mere om en gammel Klokkebøje, thi ved Mundingen af den stinkende Tropeflod, tæt under Land i de dybe, stille Havbugter eller paa skumsprøjtede Klippeskær ligger hvad nu er tilbage af de Havenes Aristokrater, som Klokkebøjen tjente saa trofast; paa Kirkegaarden eller Havbunden hviler Resterne af dem, som saa ofte lyttede til dens Toner, over Havene lyser de elektriske Fyrs røde, grønne og klare Vinkler, fra Fyrkreds til Fyrkreds hastet den industrialiserede, moderne Skibsfarts Repræsentanter, de form- og linieforladte, rustne Jernskrog, i hvis Indre brænder den Ild, fra hvilken Røgen tyk og sort forsøger at lægge et Glemselens Slør over alt det, som var. Men Bølgen rister Runer, og evigt skal Mindet om de gamle Skibes Skønhed og deres Besætningers uforlignelige Sømandskunst hvile over Vandene.

Af en Holmensmands Dagbog

1779—1824

(Fortsat)

Ved A. Høyer

Det følgende Afsnit af Dagbogen indeholder en Række Optegnelser, som Forfatteren har nedskrevet paa Togt med Fregatten Møen til Vestindien i Tiden fra den 30. Maj 1781 til den 21. Juni 1783. Trods den korte og knappe Form, hvori Optegnelserne er holdt, og de mange Gentagelser, og trods vor Tømmermands Mangel paa personlig Fremstillingsevne, har dette Afsnit dog en vis kulturhistorisk Værdi.

Man kan af Dagbogsnotitserne paa mange Punkter danne sig et Billede af Livet og Forholdene ombord i en dansk Orlogsfregat under dens Vagttjeneste i Troperne i Slutningen af det 18. Aarhundrede, selvfølgelig begrænset til det, som en Tømmermand ser og hører, og som han finder er tilstrækkelig betydningsfuldt til at opnoteres.

De enkelte Personer ombord interesserer ham kun som Udøvere af Tjenestens Funktioner, og da han ydermere hører til den Slags Folk, som har nok i deres egne Sager, omtaler han dem som Regel kun, naar de kommer i Forbindelse med

ham i Egenskab af Tømmermand. Paa et enkelt Omraade er han dog meget „alsidig“ med sine Notitser, nemlig med Hensyn til Dødsfaldene, hvilket vel har sin naturlige Forklaring i, at han skal sørge for Kister til de døde. Da der er død 9 Mand af Besætningen, tilføjer han i Dagbogen: „og det var den 9de døde Mand“. Ved Registreringen af de følgende Dødsfald gør han ingen yderligere Kommentarer, først da der er død 50 Mand, tilføjer han disse meget sigende Ord ved det næste Dødsfald: „som var det en og halvtredsindstyvende“. Det lyder som et Hjertesuk, og det gælder sikkert ikke alene hans mange Kister.

I det følgende gengives Beretningen om Togtet med hans egne Ord. For at den ikke skal virke altfor trættende med sine Gentagelser, har jeg enkelte Steder foretaget Beskæring af Teksten, ligesom jeg sprogligt har knyttet Optegnelserne sammen for at give Fremstillingen lidt mere Liv og Farve. Om Fregatten Møen oplyses det forøvrigt andetsteds i Dagbogen, at den „løb af Stabelen hos Davidsen (sandsynligvis Skibsbygmesteren) Anno 1777 den 14de Juni“, og at den „kom hiam fra Vestindien den 19de Marci 1781“. Dens Ophold paa Orlogsværftet varede altsaa kun 2½ Maaned.

Jeg giver herefter Ordet til vor Tømmermand:

„Onsdagen den 30de May lagde vi til Hønsbroen med „Møen“, og Dagen efter gik vi ud til Reden. Den 2den Juni kom jeg i Land om Aftenen, og næste Dag fik jeg Mæslingerne og kom paa Qvisthuset. Den 16de kom jeg ud og gik ombord igen. Den 21 og 22de havde jeg forlov til at gaa i Kiærken. Den 5te Juli gik vi til Segls til Helsingør, men vi kom ikke længere end som til Ween. Dagen efter lettede vi igen om Eftermiddagen, og Kl. 4 angrede vi paa Helsingørs Red. Kl. 10 lættede vi, men kom ikke uden 1½ Miil uden for, saa maatte vi angre igen. Den 12te gik vi til Segls med god viind for Lange Sund om Morgenen Kl. 7, men Kl. 12 halv 1 kom vi igen for contrari Wiind og blev liggende til næste Morgen Kl. 7 halv 8te. Den 17de om Eftermiddagen Kl. 4 a 5 skød vi efter Los uden for aren Dal (Arendal) med 1 Skud løst og 1 Skud skarp, men det var om sonst, for straks forandrede viinden sig, og vi fik god vind og satte vor Kors af Canelen (Kanalen) til, og den 21de om Eftermiddagen fik vi Engeland at se. Da vi kom ind i Canelen, fik vi contrari vind og maatte gaa og kryse indtil den 26de, da vi skød efter Los om Eftermiddagen Kl. 5 uden for Paasmund (Porsmouth), og han kom Ombord til os Kl. 6, men om Aftenen Kl. 9 maatte vi kaste Anger uden for, og vi kom først ind til Paasmund Kl. 11 den næste Dag og naaede ikke helt ind paa Reeden for contrari viind. Samme Dag gjorde vi en ny Baaen Kryd i Stæden for den som gik i Stykker om Aftenen.

Vi forlod Paasmund den 3die August om Morgenen Kl. 5½ slet, og Natten mellem den 12te og 13de August havde vi klart Skib. Mandag den 13de kastede vi den første Mand — en Soldat — overbord, og den næste Dag kastede vi to Mand overbord.

Den 16 August fik vi Lisebond at se ved Solens Opgang. Klogken 7½ slet. Om Morgenen kom Losen Ombord, og Kl. 2 kastede vi en Mand over Bord. Vi angrede om Aftenen uden for Staden og lagde os den næste Dag ind til Chatidellet red (ret) for Staden. Kl. 3½ kastede vi en Mand overbord. Kl. 4 kom Callentineherrerne (Karantæne?) ombord med vor Callentinebrev (?), hvorefter vi lettede og sejlede op til hans egen Flaade, hvor vi angrede Kl. 7½ om Aftenen.

Den 20de August kastede vi en Mand over Bord om Aftenen Kl. 8, og Dagen efter kom de syge i Land, og vi bragte straks en Mand død ombord igen, som døde føren di kom i Land til gamel Lisebond. Den følgende Dag Dicertete der to Soldater fra gamel Lisebond som var Kranke Vægtene for de syge.

Den 24de August fik alle Underofiserene Penge og jeg fik og 15 Mark. To Dage efter var Christand Mogensen og Baaesmanden i Land, og den 28de gjorde vi vor driver bom til en blende Raae, formedelst at den blev afbrudt ved det, at Portugiseren drev ned paa os og knægtede Laarene (?) paa vor falrevstrappe. Den 29de August begjødte vi paa vor store og fore bramstænger og gjorde dem færdig til den 31. August om aftenen.

(Fortsættes)

Vejle

Brug
D. Friis'
Bagepulver

Vejle Mælkeforsyning og Flødefabrik

Vejle Andelsmejeri

Telefon 510.

Vejle

Skagen

P. Saxbergs Skibshandel

Skagen

Telegram-Adresse: Saxberg

Rigstelefon 86

Hirtshals

Marinere besøger

Hirtshals Kro,

Feriegæster modtages.

Telefon 7

Korsør

Harald Fischer

KORSØR — Telf. 96 - 104 - 339

Kolonial — Isenkram

Leverandør til Marinen

Næstved

Alle Marinere mødes i

Industriforeningens Lokaler
 NÆSTVED ● TELEF. 91

Køge

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet.

Torvet 30 — KØGE — Telf. 294.

Leverandør til Marinen.

Kalundborg

Chr. Norups Kødudsalg

Skibrogade 45, Kalundborg

Telefon 141. Privat Telefon 246

Leverandør til Marinen.

CARL CLORIÜS

Bager og Konditorforretning anbefales
 altid 1.ste Klases Varer.

KALUNDBORG ● TELEFON 187

GRAND HOTEL

Kalundborg. Telf. 386 - 543

Marineforeningens Lokaler og Mødested
 1ste Kl. Varer. Moderate Priser

Erbødigtst CHR. PEDERSEN
 Medlem af Marineforeningen

Kalundborg Øl

Hjørring Aalborg Randers Aarhus

SHELL

Benzin, Smøreolie, Petroleum, Raolie

Ths. Toft og Co. A/S

Telf. 109 Hjørring Telf. 109

Chas. Mortensen

Sejlmager
 Randers

Telte, Sejl, Flag og Presseninger

Autoriseret Forhandler af Marineforeningens Standere.

Randers

Gasværk

Aalborg Haandværkerforening

Telefon 388.

CHR. LØFQUIST

Telefon 1889.

Nordjyllands Kul Kompagni A/S

I. L. Hamre

Sejl-, Flag-, & Presenningfabrik

Aalborg — Telef. 381

anbefales.

Aalborg Bogserselskab

ved JACOB NIELSEN
 Telefon 1265

M. Steffensen. Cafe „Haabet“

Nyhavnsgade Aalborg Telefon 1847
 Bedste Madsted i Aalborg.

Sportshuer

Hatte

ENGLISH HOUSE

Østeraa 2 - Telefon 3542
 Aalborg

Specialmagasin i Herrelingeri

Pyjamas Manchetskjorter Natskjorter

Til Imprægning af Presenninger & Telte, brug

Tentol

Forskellige Farver, faas hos Farve- og Skibsprovianteringshandlere.

H. BUEMANNS EFTF.

Malermester

Erling R. Nielsen

(tidligere Lærling og Svend hos Buemann)

Alt Slags Skiltearbejde udføres

Forlang Tilbud

Telefon 2245

Privat Bopæl:

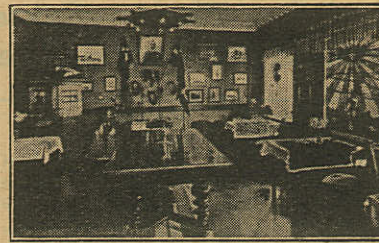
Christiansborgvej 10

Værksted:

Thorsgade 4

Randers

Søfarende!

Se ind i Marinestuen
 Restaurant „Gl. Toldbod“

Havnen — Randers

der mødes vi alle

Telefon 1267

M. Simoni, Aalborg

Jyllands ældste Vinhandel.

M. Kjærs

Smedie & Maskinfabrik

Aalborg

Telefon 2371 og 3443

C. Westphall

Dame- & Herreskræderi

Vesterbro 85¹ Telefon 327

Aalborg

K. Kjeldgaard

Jern-, Staal- og Maskinforr.

AALBORG

Skotøjsmagasinet

„DET RØDE HUS“

K. Sørensen

Aalborg

Boulevarden 4 Telefon 847

Aarhus Stevedore Compagni

Telefon 465 og 6432

Losning og Lastning!

Fineste Aarhus Vand

Mineralvandsfabrikken EXPRES

v/ Jens Skou - Aarhus

Telefon 7700. 3 Linier.

Andreas Skaarup, Aarhus

Colonial- og Delikatessforretning.

Telefon 865, 866. Skolegade 29.

Leverandør til Marinen.

OTTO HOLLE

Bagerier og Konditorier

Kongelig Hofleverandør

Vesteigade 15 — Telefon 116
 Aarhus

D. F. J. F. T.

Koch & Thomsen

Østergrave 36, Telef. 1687

Smede- og Maskinværksted

Alle Skibsreparationer udføres.

**Horsens - Svendborg
 Faaborg - Odense**

Cylinderudslibning.

Levering af komplette slebne Stempler.
 Slibning af Krumtappe. Afslebne Ford-
 Krumtappe haves paa Lager til Om-
 bytning. Fremstilling af alle Arter
 Tandhjul hurtigt og billigt.

Philip Jensens Eftf.

Tlf. 216 Horsens

Horsens

Jern- og Staalforretning A/S

(tidl. N. C. Nors Jernhandel samt Horsens

Jern- og Staalforretning)

Telefon: 2031, 2032 og 2033

P. B. Nissen & Søn

Indeh. Johs. Nissen - Blikkenslagermestre

Exam. aut. Vand- og Gasmester

NØRREGADE 26 - HORSENS - TELF. 263

Installation af W.-G., BADEVÆRELSE og
 CENTRALVARME

Chr. Jacobsens Maskinfabrik

Horsens - Telefon 1214

FRITSTAAENDE DAMPKEDLER

Medlem af Marineforeningen

„INDUSTRIALÆT“

Odense - Telefon 312

Hotel, Restaurant og Selskabslokaler

Brd. Joh's. & Emil Franke

Svendborg

Kød · Flæsk · Paalæg

Leverandør til den Kgl. danske Marine

**SVENDBORG
 A-VEN-A
 MALT-ØL
 OLAVRE-SUNDHEDS-ØL**

Herman Agerup

Kolonial- & Skibsproviantforretning

Strandgade 3, Faaborg. Tlf. 269

Leverandør til Marinen.

Besøg den
 nyindrettede

Marinestue

i Jensen & Asmussens Konditori „Elevatoren“
 NB. Billige Priser - Ingen Drikkepenge

Vestergade, Odense

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(THE EAST ASIATIC COMPANY, Limited)

IMPORT til Europa af østasiatiske og andre oversøiske Produkter.
EXPORT til oversøiske Pladser af europæiske Produkter.
SKOV- OG SAVMØLLEDRIFT i Siam.
REGELMÆSSIG RUTEFART paa Siam, Ceylon, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java Vestindien, Mellemerika og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.
Alle nærmere Oplysninger angaaende **Ø. K. LINIERNE** og Kompagniets Virksomhed faas ved Henvendelse paa **Hovedkontoret, Holbergsgade 2, København K.**, Filialerne i Bangkok og Singapore eller Agenturerne.
Egne Agenturer: Shanghai, Hankow Tsingtao, Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle, San Francisco, Santiago de Chile, Durban, Johannesburg, Cape Town, Madras, Rangoon, Penang, Kuala Lumpur.

DET **DANSKE GØDNINGSKOMPAGNI**

København — Nykøbing F. — Odense — Aalborg — Struer
Aarhus — Esbjerg — Sønderborg

Møller & Mammen

C. 1056 **Gothersgade 42** C. 12256
Isenkram, Køkkendstyr, Glas, Porcelain
stort Udvalg,
Yalelaase opsættes overalt

Husk!

altid at gøre Deres Indkøb af Manufakturvarer, Herrelingeri, Skotøj, o. s. v. i

BULLDOG

NØRREBROGADE 9-13-16

Efter 10 Aars Ansættelse som Bogholder i Firmaet Casper Andreas Eftflg., Nakskov, er jeg ledig og søger Stilling. I Mangel af fast Plads reflekteres paa Repræsentation. E. Semberg, Niels Nielsensgade 13, Nakskov. Formand for Marineforeningens Nakskov Afdeling.

STUDENTERFORENINGENS SELSKABLOKALER VESTRE BOULEVARD 6
anbefales til Afholdelse af enhver Festivitet, 3 Sale. Indtil 500 Couverts kan sættes i samme Sal. Baller, Karnevaller indtil 1400 Deltagere. De nyindrettede elegante Lokaler i Stueetagen særligt egnede til Familiefester, mindre Møder og lignende, bringes i Erindring. Moderate Priser. Forlang Tilbud og bese Lokalerne.
Erbødigt
SVEND A. JØRGENSEN
Telefon Central 10157.

C. W. Petersens Bageri og Konditori

St. Kongensgade 91. — Telf. 6712
anbefales til Messerne og Køkkenerne paa Forterne. Allid 1ste Klasses Varer

ADOLPH HOLSTEBROE & CO'S EFTF.

Butik: TLF. 1655 (ved C. E. Skovengård) ISENKRAMHANDEL
Torvegade 9
Kontor og Lager: TLF: 11665 Brogade 10
VÆRKTØJ Bygnings- & Skibsbeslag, Torvegade 9 - Brogade 10, Post-Konto 26180

Brug Acetylengas paa Staalflasker.

Altid klar til Brug. — Mindre Iltforbrug.
Ren og kold Gas.

Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik A/S
Horsens — Telefon 350 — 351

I. CHR. ANDERSEN

Ost

Vimmelskafte 41, Telf. 1345 og 14345

Musikhuset", Borgergade 45

Grammofoner - Mandoliner
Banjoer
RATEBETALING
nye Plader købes - byttes - sælges
Telefon Palæ 921 x

2 Kroner kontant gives i Rabat ved Køb af 100 kg Smør eller 100 kg Ægte KANA VEGETABIL Margarine eller 25 kg Kaffe, The, Cacao og Chokolade at aftage efter Forbrug. Altid bedst og billigst. Smør- og Kaffelageret „GAMA“ Fredericiagade 27 Telefon Palæ 199

Oskar Johansen.

Glarimester & Forgylde.
Dronningensgade 55 Tlf. Amager 7398
Alt Bygningsarbejde udføres.
Leverandør til Orlogsværftet.

Grøntsager

Oluf Kristensen

Ny Kastrupgaard
Telf. Kastrup 150

Otto Heintzes Eftf.

Harry Jensen
Barber & Frisør

anbefaler sig med hurtig og proper Betjening
Toldbodvej 7 Palæ 2047 x.

URE

af enhver Art faaes bedst i
Borgergade 2 - Ernst Eriksen
Foreningens Medlemmer 10%

Carl Rasmussens Efterfølger

Borgergade 128
Telefon 686
Hørkram-, Ost- og Paalægsforretning.
Største Lager af dansk og udenlandsk Fjerkræ.

H. de H. Ebbesen & Søn
Udstyrs- & Isenkramforretning

Specialitet:
Møbelbeslag og Møbelaase
Dr. Tværgade 25 - Central 5931

Sejl, Flag & Pressenninger

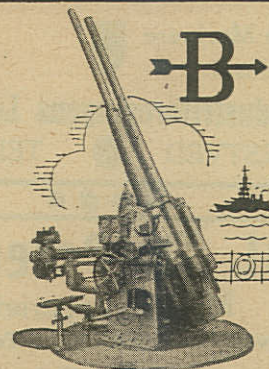
H. Halmøe,
Cort Adelersgade 8
Telf.: Byen 6762 og Byen 4326

Køb danske Gulvklude

BOFORS'

KRIGSMATERIEL,
VÆRKTØJS- og KONSTRUKTIONS-
STAAL,
SMEDE- og STAALSTØBEGODS,
STAALPROPELLER m.m.

A.B. BOFORS
BOFORS + SVERIGE

Ankere, Kæder, Tøvværk, Staalwire

samt alle Skibsartikler.
Fhv. John Forbæchs Eftf. St. Annæplads 19-21. Tlf. 235. København K.

NORDISK FORSIKRINGS-ANSTALT A/S
KØBENHAVN

Nordisk Kaffe Kompagni

H. Berg & Co's Eftf.

(A. STORM)
Atelier for Blomsterbinding
St. Kongensgade 56
Tlf. Central 10 292

J. C. Jensens

FARVEHANDEL
Dr. Tværgade 40 - Tlf. C. 3227
Farver, Lakfernis, Pensler m. m.

Willy Hoppe,

Blikkenslager & aut. Gas- og Vandmester
Vesterbrogade 54. Tlf. 12274

SYLTNING MED BÄHNCKE!

Kathrinebjerg
EDDIKE VIL ALTID LYKKES